

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Kiss Dénes

Cím:

Ahol korábban kel a nap

A budapesti háztetők felett — Alabárdosok helyett szekercések

Bádógból márványoszlop

Esti Szólap,
(Hely)

1960. nov. 22.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

69

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Tetők, kémények, bádóci-rádák birodalmában járunk. A hajnal finom, rózsaszín patinája dereng a cserepeken, a bádógon: a napfény még nem oldotta fel. Kissé nyirkos is a tető, vigyázni kell, mert könnyen megcsúszhat a láb.

Ördög a tetőgerincen

— Ide még a napfény is korábban ér, mint az utcákra — mondja a negyvenhét éves Ördög Mihály, a Tetőfedő és Szigetelő Vállalat díszmű-bádógosa s közben szétvetett láb-bal áll az öt emeletnyi magas Vár épületének tetőgerincén.

Felmegyünk hozzá. A járda-szél-magassághoz szokott emberben enyhe szédülés izgalma bizserog. Nem úgy a kalauzunkban, Györe Jenőben. A két régi szakmunkás kezet fog. Egy pillanatig úgy látszanak a ködös tetőn, mintha maguk is szimbolikus munkásszobor lennének. Ketten több mint fél évszázada dolgoznak a szakmában. S mellettük a fiatalok: ifjú Györe Jenő tavaly szabadtul fel az apja keze alatt. Szinte gyerek még, akárcsak a többi húszegyházi fiatal szakmunkás — átlagkeresete kétezzer forint.

Csaknem a házak közé csúngó „égbe” kapaszkodva beszélgetünk. Itt van Farkas Károly főmérnök, Zarnert Ferenc építészvezető és Simon Imre, a műszaki osztály vezetője. A rögtönzött beszélgetésre odajött még a szomszédos gerincről a 41 éves Márton László is, aki életének több mint felét töltötte szakmájában. Körülöttünk liftek zümmögnek, zsaluzók szekercéi csattognak. Alattunk autók kapaszkodnak fel az úton. Innét barna, keményhátú bogaraknak tűnnek. Közvetlen a talpunk alatt Mária Terézia bomba-sebhelyes fogadótermébe látni. Ezeket az újjáépülő lépcsőkön, folyosókon valaha uralkodók és főurak jártak, még alabárdos testőrök. Most overallos, pufajkás emberek jönnek-mennek, s alabárd helyett fényes ácszekerke fityeg az oldalukon. Mindenestre megnyugtatóbb.

Az Anker-palota titka

A mintegy három-négy emelet magasán, az új párkányzatán „sétálunk”. Most persze ott van még a biztonságos állványzat is.

— Vállalatunk ötfajta munkát végez — mondja Farkas Károly főmérnök. — Keményfedést, két típusú szigetelést, bádógos- és díszműmunkát, s mindenfajta épületfedést.

— De ezeken kívül bádógszoborutáncokat is készítünk — közli Simon Imre. — A legtöbb csaknem két ember magasságú. A Vajdahunyad-vár egy-egy bádógszobrárt olykor négy-öt száz darabból állítottuk össze. Hadd jegyezzem meg — folytatja — például a Vajdahunyad-váron 45 tonna horganylemezt építettünk a tetőbe. Aztán érdekességnek számítanak az Anker-palota úgynevezett építészeti hazugságai: a palota homlokzatdíszítő „márványoszlopai” bádógból vannak.

Fürdő, múzeum, vár

Zarnert Ferenc építészvezető a Széchenyi-fürdő nagy kupolájának izgalmas felújításáról beszél:

— A háború alatt a vörösréz kupolából ágyúkat öntöttek. Most államunk 25 tonna vörösrézet áldozott a felújításra. Igen ám, de nem voltak meg a tervek. Csak egyetlen régi képeslapot tudtunk szerezni, azt felnagyítottuk, majd Szegi János vezetésével egész tervezőgárda készítette el a két és félmillió forintos munka tervét.

Az ég alatt számok röpködnek: Mezőgazdasági Múzeum 4,5 millió forint, MÁV-ház 1,5 millió forint, New York-palota egymillió. A Várban eddig 3 és félmillió forint munkát végeztek el. De sorolhatnánk még, hiszen a vállalat munka-értéke 1960-ban hozzávetőlegesen meghaladja a 100 millió forintot. És nemcsak a Rákóczi, az Üllői és más pesti utak, utcák házainak tetői, kupolái, tornyai és erkélyei tanuskodnak erről, hanem Dunántúltól Békés megyéig nagyüzemek épületei, gépcsarnokai, sőt, több mint száz termelőszövetkezet magtárpadlások istállója is.

„Megdicsért munka”

A szürke ködben különösen sápadtnak tűnnek a jegyzet-könyv fehér lapjai. De a rájuk rótt számok mégis mintha világitanának: a Tetőfedő és Szigetelő Vállalat 1961-re ezer tonna lemezt igényelt. Ha a lemezeket egymás mellé fektetnék, kétmillió ötszáz ezer négyzetméter területet takarnának — annyit, mint egy közepes magyar város alapterülete.

Ördög Mihály és munkatársai keze alatt már formálódnak a Vár meredei tetőin a díszes vörösréz-burkolatok, alakulnak a manzardablakok

párkányai. A jövő nyáron már megpihenhet a pesti oldalról szemlélődő tekintete a fénylő tetőn.

Lefelé indulunk. Jólesik látni, hogy a többszörösen agyonroncsolt épület újra élni kezd: szép teteje a budapesti tetők koronája lesz. Ezt már igazolja a Műemlékvédelmi Bizottság emléktáblája, amely az új be-tongerendás tetőszervezet alatt ötlött a szemünkbe. Rájta a szöveg: „Megdicsért munka!”

Kiss Dénes